

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

ESNAF VE SANATKÂRLAR VERİ BÜLTENİ

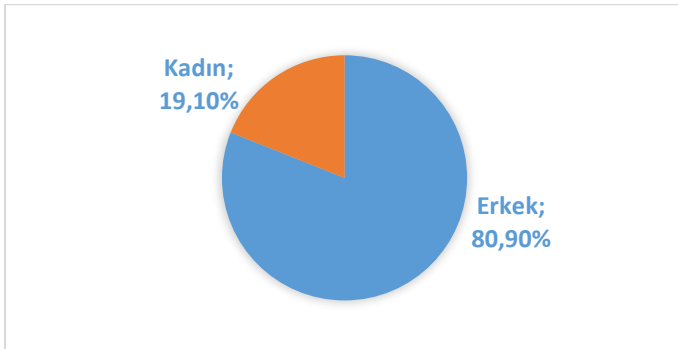
NİSAN 2025

Ülkemiz genelinde **2.980** esnaf ve sanatkârlar odası, her ilde bir, İstanbul ilinde ise iki adet olmak üzere 82 birlik, 13 federasyon ve çatı kuruluş olarak Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu faaliyet göstermektedir. Esnaf ve Sanatkâr Bilgi Sistemi (ESBİS) verilerine göre **2.263.687** esnaf ve sanatkâr ile bu esnaf ve sanatkârlara ait **2.529.857** esnaf işletmesi bulunmaktadır. Ülkemiz genelinde esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı olarak faaliyet gösteren esnaf ve sanatkâr sayısının nüfusumuza oranı %2,67'dir. Esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı olarak faaliyet gösteren kadın esnaf ve sanatkâr sayısı **432.452** (%19,10) iken erkek esnaf ve sanatkâr sayısı ise **1.831.235** (%80,90)'tir.

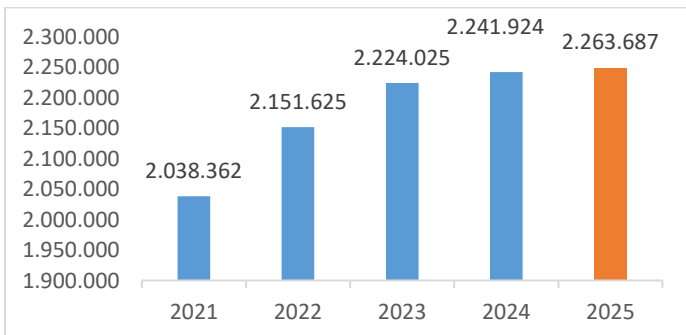
Tablo-1.Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşlarına İlişkin Veriler

Oda	2.980
Birlik	82
Federasyon	13
Konfederasyon	1
Erkek Esnaf Sayısı	1.831.235
Kadın Esnaf Sayısı	432.452
Toplam Esnaf Sayısı	2.263.687
Toplam İş Yeri Sayısı	2.529.857

Şekil-1. Erkek ve Kadın Esnaf Oranı (Nisan 2025)

Şekil-2. Yıllara Göre Esnaf ve Sanatkâr Sayısı (2025 Yılı Sütunu Nisan Ayı İtibarıyla Güncel Sayıyı Göstermektedir)

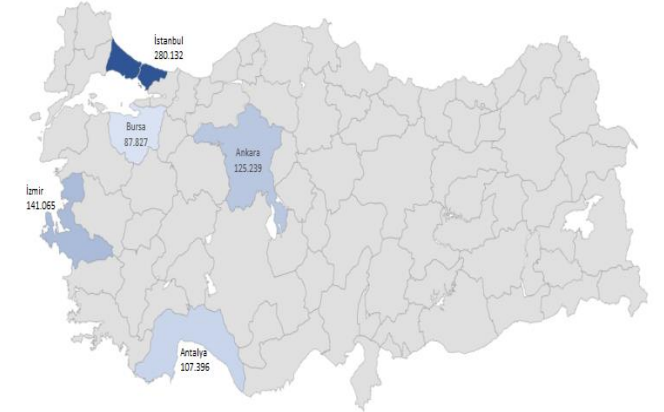
Ülkemizde en fazla esnaf ve sanatkâr odası bulunan ilk 5 ilimiz Şekil-3'te gösterilmiş olup **en fazla esnaf ve sanatkâr odası bulunan ilimiz İstanbul'dur.**

Şekil-3. En Fazla Esnaf ve Sanatkâr Odası Bulunan İlk 5 İlimiz (Nisan 2025)

Bunun yanı sıra, en fazla esnaf ve sanatkârın bulunduğu ilk 5 ilimiz Şekil-4'te gösterilmekte olup **en fazla esnaf ve sanatkârın mevcut olduğu ilimiz İstanbul'dur.**

Şekil-4. En Fazla Esnaf ve Sanatkârın Bulunduğu İlk 5 İlimiz (Nisan 2025)

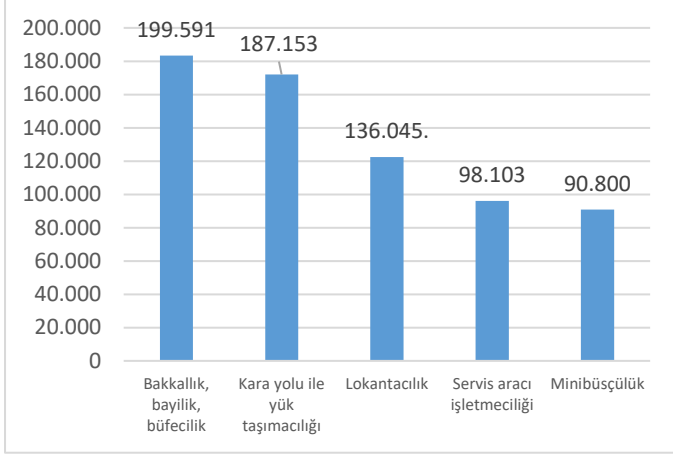

Türkiye genelinde esnaf ve sanatkârlar, **11 sektörde, 184 meslek** kolunda faaliyet göstermekte olup bu meslek kolları arasından esnaf ve sanatkârlarca en fazla icra edilmekte olan ilk 5 meslek kolu Şekil-5'te özetlenmiştir. Buna göre **esnaf ve sanatkârın en fazla faaliyet gösterdiği meslek kolu "bakkallık, bayilik, büfecilik" (199.591 esnaf ve sanatkâr)** olup bunu **"kara yolu ile yük taşımacılığı" (187.153 esnaf ve sanatkâr)** ile **"lokantacılık" (136.045 esnaf ve sanatkâr)** meslek kolları takip etmektedir.

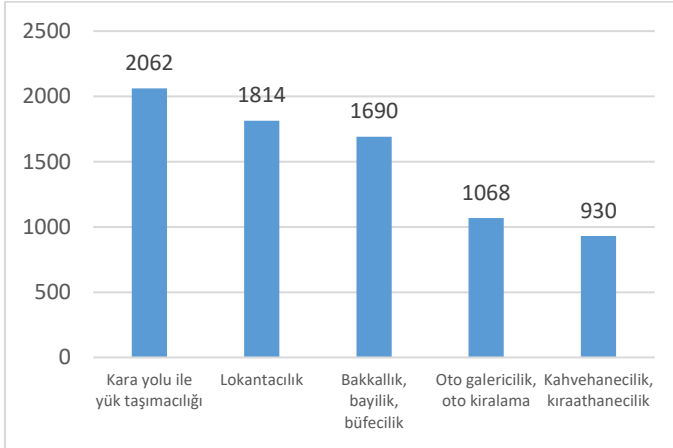
T.C. TİCARET BAKANLIĞI ESNAF VE SANATKÂRLAR VERİ BÜLTENİ NİSAN 2025

Şekil-5. Esnaf ve Sanatkârlar Tarafından En Fazla İcra Edilen İlk 5 Meslek Kolu (Nisan 2025)

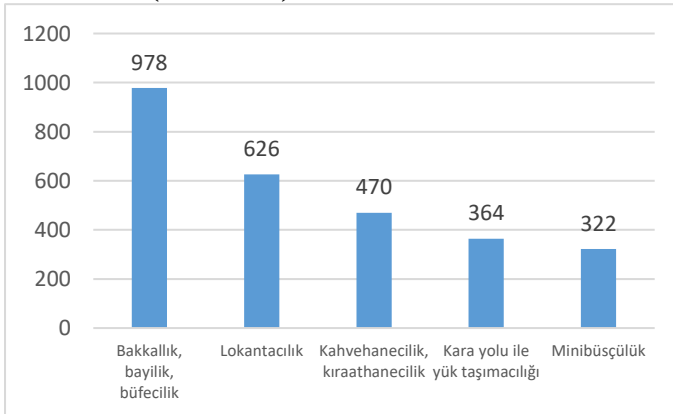

Ülke genelinde **en fazla tescil** yapılan ilk 5 meslek kolu Şekil-6'da gösterilmiş olup esnaf ve sanatkârlarca **en fazla terkin** yapılan ilk 5 meslek kolu ise Şekil-7'de gösterilmiştir. **Buna göre, en fazla tescil yapılan meslek kolu “kara yolu ile yük taşımacılığı” ve en fazla terkin yapılan meslek kolu “bakkallık, bayilik, büfecilik” olmuştur.**

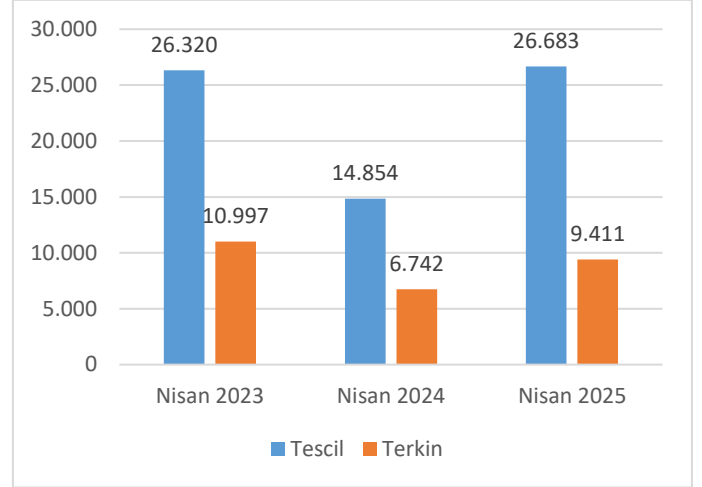
Şekil-6. Esnaf ve Sanatkârlarca En Fazla Tescil Yapılan İlk 5 Meslek Kolu (Nisan 2025)

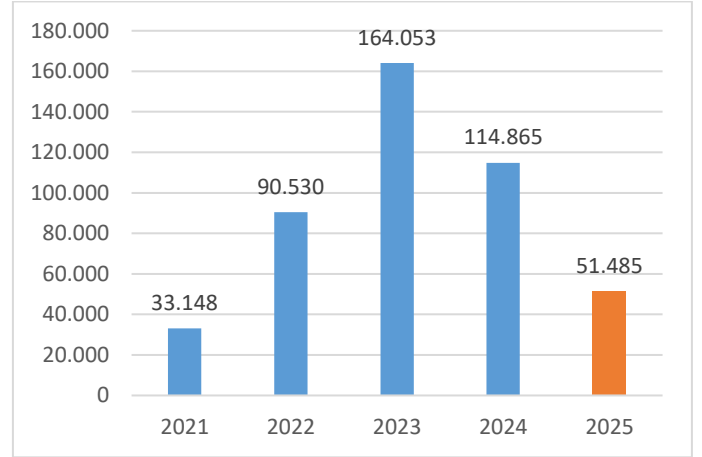
Şekil-7. Esnaf ve Sanatkârlarca En Fazla Terkin Yapılan İlk 5 Meslek Kolu (Nisan 2025)

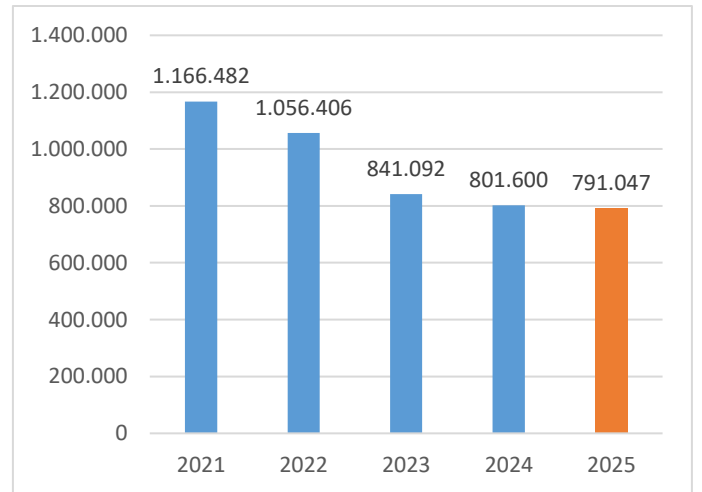
Şekil-8. Karşılaştırmalı Tescil-Terkin Sayıları

Şekil-9. Yıllar İtibariyle Kullanılan Kredi Tutarları (Milyon TL) (2021- 30 Nisan 2025 Tarihi İtibariyle)

Şekil-10. Yıllar İtibariyle Kredilerde Bakiyesi Bulunan Esnaf ve Sanatkâr Sayısı (2021- 30 Nisan 2025 Tarihi İtibariyle)

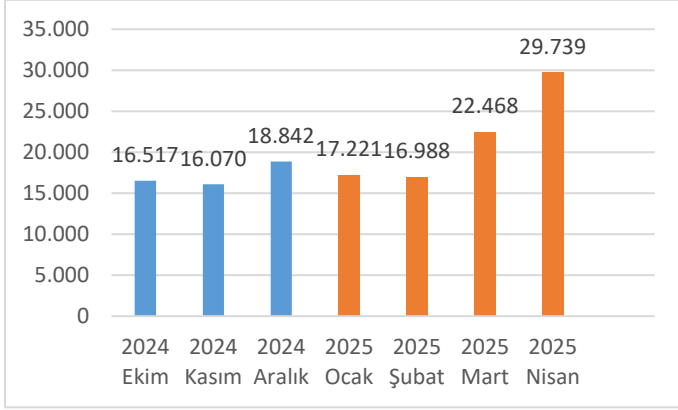

Şekil-11’de görüldüğü üzere, 2024 Ekim-2025 Nisan dönemi içerisinde ülkemiz genelinde toplam 137.845 adet kredi kullanımı yapılmış durumdadır.

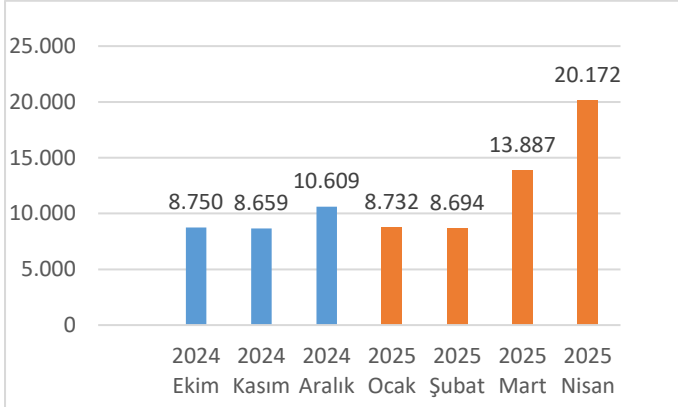
T.C. TİCARET BAKANLIĞI ESNAF VE SANATKÂRLAR VERİ BÜLTENİ NİSAN 2025

Şekil-11. Aylık Bazda Kullandırım Adedi

Şekil-12’de görüldüğü üzere, 2024 Ekim-2025 Nisan dönemi itibariyle ülkemiz genelinde toplam 79,50 milyar lira tutarında kredi (%50 ve %100 faiz indirimli) kullandırımı yapılmış durumdadır.

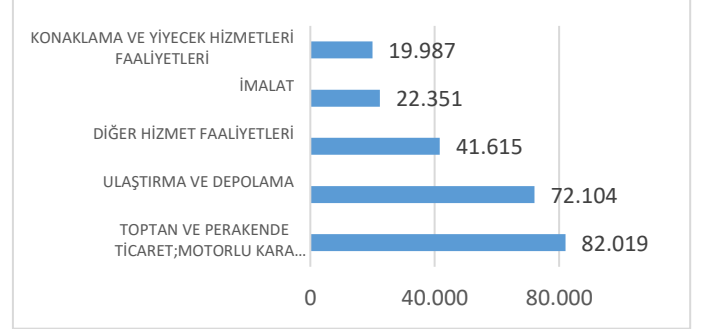
Şekil-12. Aylık Bazda Kullanım Tutarları (Milyon TL)

Tablo-2 2025’te En Çok Kredi Kullandırılan 5 İl (Nisan ayı sonu itibariyle)

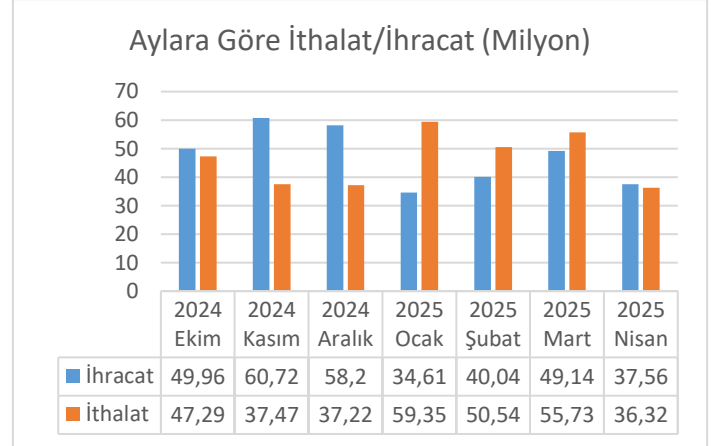
İL	KULLANDIRIM SAYISI	KULLANDIRIM TUTARI (TL)
İstanbul	6.422	3.973.602.052
İzmir	6.032	3.603.378.840
Ankara	5.520	3.506.645.646
Antalya	4.822	2.813.299.005
Bursa	3.309	1.958.911.005

Şekil-13 Kredi Bakiyesinin Sektörel Dağılımı (Milyon TL) (Nisan ayı sonu itibariyle)

2025 Nisan ayında **esnaf ve sanatkârlarca yapılan ihracatın toplam yaklaşık tutarı 37,56 milyon dolar**, buna karşılık **yapılan ithalatın toplam yaklaşık tutarı ise 36,32 milyon dolar** olarak gerçekleşmiştir. Şekil 14’te 2025 Nisan ayı itibariyle esnaf ve sanatkârlarca gerçekleştirilen ihracat ve ithalat tutarları gösterilmektedir (Dış ticarete ilişkin veriler Bakanlığımız **Ticaret Araştırmaları ve Risk Değerlendirme Genel Müdürlüğü**nden alınmıştır.)

Şekil-14 İhracat ve ithalat yapan esnaf ve sanatkârın işlem tutarları (Milyon Dolar) (2024 Ekim-Nisan 2025)

Esnaf ve sanatkârların 2025 Nisan ayında **en çok ihracat yaptığı ülke Romanya** olmuştur. Tablo-3’te esnaf ve sanatkârların Nisan ayı içerisinde en çok ihracat yaptığı 5 ülkeye ve ihracat tutarlarına yer verilmiştir.

Tablo-3. Esnaf ve Sanatkârların En Çok İhracat Yaptığı 5 Ülke (2025 Nisan)

Ülke Adı	Tutar (\$)
Romanya	6.275.316
Gürcistan	2.983.374
ABD	2.739.120
BAE	2.135.099
Azerbaycan	1.768.476

T.C. TİCARET BAKANLIĞI
ESNAF VE SANATKÂRLAR VERİ BÜLTENİ
NİSAN 2025

AÇIKLAMALAR

Bültende yer alan Esnaf ve Sanatkârlar verileri “Esnaf ve Sanatkârlar Bilgi Sistemi (ESBİS)” ve Dış Ticaret verileri “Genel Ticaret Sistemi (GTS)” esas alınarak hazırlanmıştır.

YASAL UYARI

Bültende yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir kişi, kurum veya kuruluşa herhangi bir taahhüt içermemekte olup, sadece bilgi amaçlıdır. Bültende yer alan bilgiler, kaynak gösterilmek suretiyle yayımlanabilir; ancak bu bilgiler ticari amaçlarla kullanılamaz. Bültendeki bilgilerin telif ve diğer her türlü hakkı Ticaret Bakanlığı’na aittir.

Ticaret Bakanlığı, Bültende yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda hiçbir taahhüt ve sorumluluk kabul etmez. Bültendeki bilgilerin yanlış veya eksik kullanımı veya yorumlanması sonucunda Ticaret Bakanlığı’na hiçbir kusur veya sorumluluk yüklenemez. Tabloda yer alan rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Ticaret Bakanlığı, Bültende yer alan bütün bilgileri ve tasarımı önceden bildirimde bulunmaksızın değiştirebilir veya Bültenden kaldırabilir.